

پیشنهادات اصلاحی در قانون وکالت عراق

مجله القضاء که از طرف کانون وکلای عراق بشکل سالانه چهار شماره انتشار مییابد در شماره ۳ سال ۲۲ (سپتامبر ۱۹۶۷) جزء اخبار کانون حاوی پیشنهادات اصلاحی قانون وکالت تحت عنوان «تعدیل قانون المحامات» میباشد که پارهای از مواد و اصول مهم آنرا ترجمه و بنظر خوانندگان عزیز میرساند و امیدوار است در موقع اصلاح لایحه قانونی استقلال کانون وکلای یا قانون وکالت مورد توجه قرار گیرد .

لایحه قانونی اصلاح قانون وکالت بشماره ۱۷۳ سال ۱۹۶۵ میلادی و موارد اصلی آن عبارتست از :

مشاور حقوقی

☆ عنوان مشاور حقوقی خاص وکلای دادگستری است و افراد دیگر حق انتخاب این عنوان را ندارند .

☆ انتخاب مشاور حقوقی برای مقامات رسمی از غیر وکلای دادگستری ممنوع است .

☆ نظریات افراد بعنوان مشاوره حقوقی در مقامات رسمی و محاکم قضائی پذیرفته نمیشود .

☆ هر يك از شرکتها و مؤسسات انتفاعی و تولیدی اعم از داخلی و خارجی که سرمایه آن ۲۰ هزار دینار باشد مکلف است یک نفر مشاور حقوقی با ماهانه مقرر داشته

باشد - شعبات هم مشمول این حکم میباشند .

✦ داشتن مشاور حقوقی در مورد نمایندگی های تجاری و صنعتی خارجی و همچنین مقاطعه کارانی که بعنوان شخص حقیقی کار میکنند در صورتی الزامی است که سرمایه آنها بیشتر از ۵۰ هزار دینار باشد .

✦ در صورتیکه شرکت ها و مؤسسات انتفاعی یا نمایندگی ها و مقاطعه کاران که ملزم به داشتن مشاور حقوقی از وکلای دادگستری هستند ازین امر تخلف نمایند مادام که مشاور حقوقی انتخاب نکرده اند مکلفند روزانه سی دینار به کانون و کلابردازند. همچنین اگر مدت قرارداد مشاور حقوقی پایان یابد موظفند در ظرف پانزده روز مشاور حقوقی تعیین نمایند والا بشرح فوق مکلف به تأدیه وجه التزام روزانه به کانون خواهند بود .

✦ هیچک از وکلاء دادگستری حق ندارند در زمان واحد مشاور حقوقی بیشتر از پنج شرکت یا نمایندگی یا مقاطعه کار باشند .

✦ برای تعیین وکلای مدافع یا مشاور برای امور و مؤسسات دولتی، کمیسیون خاصی از نمایندگان عالی مقام وزارت دارائی و وزارت دادگستری بریاست رئیس کانون یا نائب رئیس وی تشکیل میشود . این کمیسیون بادر نظر گرفتن مراتب علمی و سابق و تخصص و تجربه و کلاء و اهمیت دعاوی ، وکلای مدافع یا مشاور تعیین خواهد کرد .

وکالت در مراجع قانونی:

✦ هیچکس غیر از وکلای دادگستری حق وکالت در محاکم عمومی و اختصاصی و ادارات شهربانی و کمیسیون های رسمی و دولتی و مقامات قانونی ندارد .

✦ هر کس غیر از وکلا مبادرت به وکالت در مراجع مزبور نماید تعقیب کیفری و به مدتی که از یکسال حبس تأدیبی نگذرد یا غرامتی که از پنجاه دینار بیشتر نباشد محکوم خواهد شد .

✦ دوائر دولتی حق دارند در دادگاههای بخش و شهرستان در دعاوئی که از

۲۵۰۰ دینار تجاوز نکند رأساً اقامه دعوی یا دفاع نمایند و در نصاب بالاتر مکلف به انتخاب و کیل داد گستری هستند. ممدلك اقامه دعوی یا دفاع باید بوسیله کارمندی بعمل آید که تحصیلات حقوقی وی معادل و کلای داد گستری باشد.

قراردادها :

☆ هر قرارداد دولتی و مقاطعه کاری که موضوع آن ۵۰ هزار دینار باشد باید با مداخله و کیل داد گستری تنظیم شود والا از درجه اعتبار ساقط است.

☆ هیچ قرارداد یا سندی که موضوع آن بیشتر از ۵۰۰ دینار باشد تنظیم نمیشود مگر اینکه یکی از وکلای داد گستری آنرا تأیید نماید. خواه این قرارداد در دفاتر اسناد رسمی باشد یا مراجع دیگر.

ثبت شرکتهای اشخاص حقوقی :

☆ هیچیک از مجامع و مؤسسات و شرکتها و اشخاص حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی - تأسیس و ثبت نمیشود مگر اینکه اساسنامه و مقررات آن بوسیله وکیل داد گستری تنظیم شود.

اسناد تجارتي :

☆ هر وکیل داد گستری اسناد تجارتي را بطور صوری بخود منتقل نماید و باسم خود اقامه دعوی کند به حبس تأدیبی تا یکسال و یا غرامت بیشتر از ۵۰۰ دینار محکوم خواهد شد. تحقیق در این مورد با کانون و کلاء بوده و نظر کانون برای داسراها و محاکم متبع است.

اتهام و کیل :

☆ رسیدگی به اتهام و کیل داد گستری باید با حضور رئیس کانون یا نماینده رسمی آن بعمل آید و هر تحقیق یا اقدامی که برخلاف این امر باشد باطل و از درجه اعتبار ساقط است مگر در جرائم مشهود.

شکایت انتظامی :

☆ در صورتیکه شکایتي از وکلای داد گستری در مورد تخلفات انتظامی بعمل

آید باید شاکی پنج دینار به صندوق کانون تسلیم کند که در صورت ورود شکایت بوی مسترد والا بنفع کانون ضبط خواهد شد .

تخفیف قانونی :

☆ وکلای دادگستری و همسر و فرزندان و افراد واجب النفقه وی حق ۲۵٪ تخفیف در هزینه بیمارستانها و راه آهن و هواپیمائی دارا میباشند. همچنین از کلیه مزایائی که در این موارد کارمندان دولت دارا هستند برخوردار خواهند بود .

حق الوکاله :

☆ وکیل مدافع استحقاق دریافت حق الوکاله را بر مبنای توافق دارا میباشد بشرط اینکه از ۲۰٪ خواسته تجاوز نکند .

☆ اما اگر نتیجه حکم و غرض از دعوی ، انتفاع بیشتر از خواسته باشد بر مبنای تراضی تعیین میگردد .

☆ در صورتیکه دادگاه ضمن تعیین خسارت حق الوکاله بیشتر از قرارداد بین وکیل و موکل تعیین نماید ما به التفاوت حق موکل خواهد بود .

☆ در صورتیکه قراردادی بین وکیل و موکل نباشد تعیین میزان حق الوکاله متناسب با اقدامات وکیل و شخصیت وی و اهمیت قضیه و ثروت موکل و سایر عوامل مربوطه خواهد بود .

☆ اگر دعوی دیگری بردعوی اصلی متفرع شود وکیل استحقاق دریافت حق الوکاله جداگانه خواهد داشت .

☆ در امور کیفری قرارداد حق الوکاله با توافق طرفین است .

☆ در مورد میزان حق الوکاله رفع اختلافات با کانون وکلاست که شخصاً داوری خواهد نمود و یا حکم تعیین خواهد کرد .

☆ داوران باید سه نفر باشند و ممکن است از اعضاء هیئت مدیره یا وکلای دیگر باشند .

ضمن داوری به تناسب مبلغ مورد رأی ، حقی به کانون تعلق خواهد گرفت .

صندوق بازنشستگی :

عضویت در صندوق بازنشستگی برای وکلا الزامی است مگر کسانی که لااقل صد دینار از صندوق دولت حق بازنشستگی ماهانه دریافت میدارند .

وکلائی که بجهت داشتن حق بازنشستگی از عضویت صندوق معاف میگرددند مادامیکه بکار و کالت اشتغال دارند باید هر ماه يك دینار به صندوق بازنشستگی بپردازند .

کسانی که عضویت صندوق را در سابق نداشته باشند پس از اجرای این قانون باید عضویت قبول کنند و مقرری تعرفه را با قساط ماهانه که کمتر از سی دینار نباشد بپردازند .

وکلائی که عضویت صندوق را نپذیرند نام آنان از فهرست وکلاء حذف خواهد شد و برای تعیین وضع خود دو ماه فرصت خواهند داشت .

از تاریخ تصویب این قانون صندوق بازنشستگی وکلاء با حقوق و تعهدات مربوطه به صندوق بازنشستگی عمومی منتقل خواهد شد و مراسم این انتقال طبق مقررات مصوب ضمن این قانون نباید از یکسال تجاوز نماید .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی